

Juryns bedömning

Framtidens smågrisstall – *Nollvision för användning av antibiotika*

Mattias Espert

Utlåtande

Rationellt stall

Laget har utvecklat ett rationellt stall med alla funktioner som krävs för smågrisproduktion med 800 suggor. Låg investeringsutgift och driftskostnad kombineras med en god arbetsmiljö, gott smittskydd och förväntat goda produktionsresultat.

Stallkonceptet har hög mekaniseringsgrad med moderna, men ändå enkla och beprövade tekniska lösningar och utmanar både ekonomiska nyckeltal och produktionsnyckeltal. Det visar på ett inspirerande sätt hur driften kan organiseras, ledas och följas upp. Konceptet pekar på potentialen i smågrisproduktion och är en utmanande inspirationskälla!

Det finns motsägelser i rapporten och mellan rapporten och ritningarna som tyvärr försvårar för läsaren att få en komplett bild av konceptet.

Låg investeringsutgift bidrar till god lönsamhet

Investeringsutgiften landar på 43 100 kr per suggplats (efter schablonmässigt investeringsstöd). Trots stordriftsfördelar och nästintill optimala markförhållanden har investeringsutgiften inte kunnat pressas ner till tävlingens ambitiösa mål på 40 000 kr.

Driftkalkylen visar 15 procent lönsamhet som byggs upp av en fortsatt kalkylerad förbättring av produktionsresultaten till 33 smågrisar per sugga och år. För juryn är det dock oklart om konceptet klarar en omgångstid på fem veckor i grisningsavdelningarna. Även med en något lägre produktivitet nås dock målet på 10 procent lönsamhet. För att lyckas krävs ett mycket bra management och en uppföljning som vägleder till målen. Allt detta med bibehållen svensk djurvälstånd och svenska mervärden – en tuff uppgift!

Traditionell byggnad med nytänkande inslag

Vi tilltalas av enkelheten i de raka linjerna. Produktionen följer en linje genom byggnaden. Det är även en rak och enkel byggnad som är traditionell i konstruktion och uppförande. Stallet har en nytänkande lösning där kort halm läggs ovanpå spaltgolvet i grisningsboxarna. Juryn har dock svårt att bedöma hur det kommer att fungera med den svenska djurhållningens ambitioner med mycket halm i boxarna. Det blir spännande att följa.

Smarta tilläggsinvesteringar

I konceptet finns också flera förslag på tilläggsinvesteringar i högtryckskylning, automatisk halmning, kylning av gödsel, golvventilation i kulvert och ett avancerat utlastningsrum. De bidrar till att ytterligare optimera djurskydd, smittskydd, arbetsmiljö och produktionsresultat samt minska miljö- och klimatpåverkan.

Smart gödselhantering

I konceptet ingår en fullskalig gödselvårdsanläggning för 10 månaders lagring. Konceptet presenterar också en lösning där gödseln istället säljs till en extern biogasanläggning, vilket minskar investeringen. Laget visar ett utmärkt exempel på hur en jordbruksföretagare kan samverka med andra aktörer på ett innovativt sätt.

Stallkonceptet tilldelas utmärkelser för

- God lönsamhet – *hög produktivitet med kostnadsmedvetenhet*
- Låg investeringsutgift – *fokus på investeringsutgift vid val av lösningar*
- Smart driftledning – *tydliga mål, rutiner och uppföljning med morot till medarbetarna*
- Utmanande inspirationskälla – *tänjer gränser för ekonomi och produktivitet*
- Rationell byggprocess – *totalentreprenad minskar risken*
- Smart gödselhantering – *samverkan med biogasanläggning minskar investering*
- Smarta tilläggsinvesteringar – *avancerat utlastningsrum, högtrycks kylning, automatisk halmning och golvventilation i kulvert*

Jurymedlemmar

Örjan Bertilsson, jordbruksföretagare med smågrisproduktion, Persgårds lantbruk

Claes Fellström, professor emeritus i grissjukdomar, Uppsala

Erik Fagerberg, byggnadsrådgivare, Lantbyggbyrån i mellansverige AB

Per Hansson, ekonom, Sveriges Lantbruksuniversitet

Per Nilsson, landsbygdsutvecklare, Jordbruksverket

Jonas Fjertorp, juryordförande, Jordbruksverket

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Framtidens smartaste stall är ett kompetensutvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling genom det svenska landsbygdsprogrammet.